LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Chile om social trygghet

1998-99 **nr 7**

RP nr 5

REPUBLIKENS PRESIDENTS FÖRSLAG

Republikens president föreslår att lagtinget ger sitt bifall till att lagen om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Chile om social trygghet till de delar överenskommelsen faller inom landskapets behörighet och avviker från självstyrelselagen.

I presidentens framställning konstateras att överenskommelsen innehåller en bestämmelse som strider mot självstyrelselagens språkstadganden och att ärendet därför bör behandlas i den ordning 59 § 1 mom. självstyrelselagen för Åland anger.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Överenskommelsen syftar till att förbättra den sociala tryggheten för medborgare i Finland och Chile vid vistelse i det andra landet. Den gäller i huvudsak pensioner och sjukvård för pensionärer. Något äldre motsvarande avtal finns inte mellan länderna.

Enligt överenskommelsens artikel 23 kan vid tillämpningen av överenskommelsens bestämmelser användas såväl de fördragsslutande parternas officiella språk (finska, svenska och spanska) samt engelska. I regeringens proposition konstateras bl.a. att denna bestämmelse för landskapet Ålands del strider mot bestämmelserna i 36-43 §§ självstyrelselagen för Åland. Av den orsaken förutsätter överenskommelsens ikraftträdande på Åland enligt 59 § 1 mom. och 69 § självstyrelselagen att lagen i riksdagen stiftas i s.k. inskränkt grundlagsordning samt att lagtingets beslut skall fattas med en majoritet om minst två tredjedelar av de avgivna rösterna. Utskottet konstaterar att lagtinget vid olika tillfällen med föreskriven majoritet lämnat bifall till överenskommelser i vilka ingått motsvarande språkbestämmelser (senast lagtingets beslut den 22 september 1997 om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Estland om social trygghet).

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet att lagtinget ger det begärda bifallet enligt 59 § 1 mom. självstyrelselagen.

Utskottet har noterat att överenskommelsen inte har uppgjorts i en svenskspråkig version med samma giltighet som texterna på finska, spanska och engelska utan föreligger i form av en översättning. Utskottet har i flera andra liknande sammanhang påpekat att avtal som Finland ingår, och särskilt sådana som berör områden inom landskapets behörighet, bör uppgöras också i en svenskspråkig version med samma giltighet som övriga språkversioner. Utskottet har erfarit att landskapsstyrelsen avser att kontakta riksmyndigheterna för överläggningar angående denna principiellt viktiga fråga.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 16 december 1998 inbegärt lagutskottets yttrande över framställningen.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Sune Eriksson, vice ordföranden Jansson samt ledamöterna Sjöblom och Söderholm.

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Roger Jansson och t.f. kanslichefen Peter Lindbäck.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet, som hänvisar till att lagtingets beslut skall fattas i den ordning 59 § 1 mom. och 69 § självstyrelselagen stadgar,

att Lagtinget ger sitt bifall till att lagen träder i kraft i landskapet Åland till de delar den ovan nämnda överenskommelsen står i strid med självstyrelselagen samt till de delar bestämmelser i överenskommelsen faller inom landskapets behörighet, under förutsättning att riksdagen antar lagförslaget i oförändrad form.

Mariehamn den 5 januari 1999

Ordförande Sune Eriksson

Sekreterare Lars Ingmar Johansson